A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2022. június 2.*

„Előzetes döntéshozatal – 87/357/EGK irányelv – Az 1. cikk (2) bekezdése – Hatály – Élelmiszernek nem minősülő, de élelmiszerekkel összetéveszthető termékek – Fogalom – Fulladás, mérgezés vagy az emésztőtraktus átfúródásának, illetve elzáródásának veszélye – A veszélyesség vélelmezése – Hiány – Bizonyíték”

A C-122/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) a Bírósághoz 2021. február 26-án érkezett, 2021. február 24-i határozatával terjesztett elő

a **GET Fresh Cosmetics Limited**

és

a **Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba**

között,

**V. U.**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, J. Passer, F. Biltgen, N. Wahl (előadó) és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Get Fresh Cosmetics Limited képviseletében M. Inta advokatas,

* Az eljárás nyelve: litván.

– a litván kormány képviseletében K. Dieninis és V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében V. Karra és O. Patsopoulou, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében G. Goddin, E. Sanfrutos Cano és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

## Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a másnak látszó, és ezáltal a fogyasztók egészségét vagy biztonságát veszélyeztető termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1987. június 25-i 87/357/EGK tanácsi irányelv (HL 1987. L 192., 49. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 8. kötet, 283. o.) 1. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Get Fresh Cosmetics Limited és a Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (nemzeti fogyasztóvédelmi hatóság, Litvánia; a továbbiakban: fogyasztóvédelmi hatóság) között a Get Fresh Cosmeticsszel szemben elrendelt, egyes kozmetikai termékek forgalomba hozatalának megtiltása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

## Jogi háttér

### *Az uniós jog*

#### *A 87/357 irányelv*

3 A 87/357 irányelv első–hetedik preambulumbekezdése szerint:

„mivel néhány tagállamban bizonyos olyan jogszabályok vagy rendelkezések vannak hatályban, amelyek a másnak látszó, és ezáltal a fogyasztók biztonságát vagy egészségét veszélyeztető termékekre vonatkoznak; mivel azonban ezek a rendelkezések tartalmukban, hatályukban és alkalmazási területükben eltérnek; mivel különösen ezek a rendelkezések bizonyos tagállamokban minden olyan termékre vonatkoznak, amelyek élelmiszerekre hasonlítanak, de nem élelmiszerek, míg más tagállamokban olyan termékekre vonatkoznak, amelyek összetéveszthetők élelmiszerekkel, különösen édességekkel;

mivel ez a helyzet jelentősen korlátozza az áruk szabad mozgását és egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a Közösségen belül, anélkül hogy biztosítaná a fogyasztók, főként a gyermekek hatékony védelmét;

mivel a közös piac megteremtésének és működésének ezen akadályait fel kell számolni, és az Európai Gazdasági Közösség fogyasztóvédelemmel és tájékoztatással kapcsolatos politikájának első [HL 1975. C 92., 1. o.] és második [HL 1981. C 133., 1. o.] programjáról szóló, 1975. április 14-i, illetve 1981. május 19-i tanácsi állásfoglalások, valamint a fogyasztóvédelmi politikával kapcsolatos új ösztönzéséről szóló, 1986. június 23-i tanácsi állásfoglalással [HL 1986. C 167., 1. o.] összhangban a fogyasztók számára megfelelő védelmet kell biztosítani;

mivel a fogyasztók egészségének és biztonságának azonos szintű védelmet kell élveznie a különböző tagállamokban;

mivel e célból szükséges az olyan termékek forgalmazásának, behozatalának, illetve mind termelésének, mind kivitelének betiltása, amelyek, mivel élelmiszerekkel összetéveszthetők, veszélyeztetik a fogyasztók egészségét vagy biztonságát;

mivel ellenőrzésekre vonatkozó rendelkezéseket kell hozni, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságainak kell végrehajtaniuk;

mivel a fogyasztóvédelemről szóló tanácsi állásfoglalásokban szereplő elveknek megfelelően a veszélyes termékeket ki kell vonni a piacról”.

4 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt az irányelvet azokra a (2) bekezdésben meghatározott termékekre kell alkalmazni, amelyek azáltal, hogy másnak látszanak, veszélyeztetik a fogyasztók egészségét vagy biztonságát.

(2) Az (1) bekezdés alá tartoznak azok a termékek, amelyeket, bár nem élelmiszerek, formájuk, illatuk, megjelenésük, csomagolásuk, címkézésük, kiterjedésük vagy méretük alapján a fogyasztók, különösen a gyermekek, összetéveszthetnek élelmiszerekkel, és ezért azokat szájukba veszik, szopogatják vagy lenyelik, ami többek között fulladás, mérgezés vagy az emésztőtraktus átfúródása, illetve elzáródása veszélyével járhat.”

5 Az említett irányelv 2. cikke a következőket írja elő:

„A tagállamoknak meg kell hozniuk az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékek forgalmazásának, behozatalának, illetve előállításának vagy kivitelének megtiltásához szükséges intézkedéseket.”

6 Ugyanezen irányelv 3. cikke a következőket mondja ki:

„A tagállamoknak különösen ellenőrzésekről kell gondoskodniuk a piacon lévő termékek tekintetében annak megállapítására, hogy semmilyen, az ezen irányelv hatálya alá tartozó termék nincs forgalomban, és meg kell hozniuk valamennyi szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy illetékes hatóságaik az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármilyen terméket visszavonjanak vagy visszavonassanak piacaikról.”

*Az 1223/2009/EK rendelet*

7 A kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 342., 59. o.; helyesbítések: HL 2014. L 318., 34. o.; HL 2016. L 145., 49. o.) (9) és (10) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(9) A kozmetikai termékeknek biztonságosaknak kell lenniük a rendeltetésszerű vagy ésszerűen előrelátható körülmények mellett történő használat során. Különösen a kockázat-haszon érvekre való hivatkozás nem lehet alapja az emberi egészség veszélyeztetésének.

(10) A kozmetikai termékek kiszerelése, különösen alakja, illata, színe, külső megjelenése, csomagolása, címkézése, mennyisége vagy mérete élelmiszerekkel való összetéveszthetőség révén nem veszélyeztetheti a fogyasztók egészségét vagy biztonságát, összhangban a [87/357 irányelvvel].”

8 E rendelet „Biztonság” című 3. cikkének a) pontja a következőképpen rendelkezik:

„A forgalmazott kozmetikai termékeknek biztonságosaknak kell lenniük az emberi egészségre, amennyiben rendeltetésszerűen vagy ésszerűen, előrelátható feltételek mellett használják, figyelembe véve elsősorban a következőket:

a) kiszerelés, a [87/357 irányelvvel] összhangban;

[…]”

***A litván jog***

9 A Lietuvos Respublikos Maisto įstatymas (a Litván Köztársaság élelmiszerekről szóló törvénye) 6. cikke szabályozza az élelmiszerek és az élelmiszerekhez hasonló termékek forgalomba hozatalának korlátozását. E rendelkezés (2) bekezdése megtiltja az olyan termékek forgalomba hozatalát, amelyek formájuk, illatuk, színük, megjelenésük, címkézésük, csomagolásuk, illetve méretük alapján vagy bármely más módon olyan mértékben hasonlítanak az élelmiszerekre, hogy azokat a fogyasztók, különösen a gyermekek tévedésből az élelmiszerekhez hasonlóan fogyaszthatják el, miközben az ilyen fogyasztás veszélyeztetheti az egészségüket vagy életüket.

10 A Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas (a Litván Köztársaság termékbiztonságról szóló törvénye; továbbiakban: termékbiztonságról szóló törvény) 9. cikke értelmében:

„Az eladó:

csak biztonságos termékeket hozhat forgalomba.

[…]”

11 A termékbiztonságról szóló törvény 3. cikkének (5) bekezdése előírja:

„»biztonságos termék«: bármely előállított termék, amely a gyártó által meghatározott rendeltetésszerű használat vagy észszerűen előre látható feltételek – köztük hosszú távú használat – mellett nem veszélyezteti, vagy csak jogszabály által elfogadhatónak minősített és a magas szintű fogyasztóvédelemmel összhangban álló mértékben veszélyezteti a fogyasztók életét és egészségét, figyelembe véve az alábbiakat:

1) az előállított termékek jellemzői, köztük összetételük, csomagolásuk, a rájuk vonatkozó összeszerelési, használati és karbantartási utasítások;

2) a más előállított termékekre gyakorolt hatás, amennyiben észszerűen előre látható, hogy azokat más előállított termékekkel együtt fogják használni;

3) az előállított termékek fogyasztónak való bemutatása, az előállított termékeken vagy a csomagolásukon található jelzés, a használatukra és az ártalmatlanításukra vonatkozó utasítások és a gyártó által rendelkezésre bocsátott bármely más jelzés vagy információ;

4) azok a fogyasztói csoportok, különösen a gyermekek, amelyek az előállított termékek használata során nagyobb kockázatnak vannak kitéve.”

## Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 A GET Fresh Cosmetics egy angol jog szerinti társaság, amely kozmetikai termékeket, többek között fürdőgolyókat gyárt. E termékeket Litvániában főként interneten keresztül forgalmazzák.

13 2018. május 2-i levelében a fogyasztóvédelmi hatóság a Get Fresh Cosmetics termékeinek litvániai forgalmazójához fordult, jelezve, hogy ellenőrzést fog végezni az érintett internetes oldalon értékesített kozmetikai termékeket illetően. Felhívta e forgalmazót, hogy az általa véletlenszerűen kiválasztott egyes kozmetikai termékeket – nevezetesen különféle fürdőgolyókat (a továbbiakban: szóban forgó termékek) – illetően bocsássa rendelkezésére a gyártó nevét és címét, az eredeti és litván nyelvű címkéket, egyéb azonosító adatokat, a kozmetikai termékek összetevőinek nemzetközi osztályozását (INCI) *(International Nomenclature of Cosmetic Ingredients)*, valamint az ezen ellenőrzéshez szükséges más információkat.

14 2018. május 3-i elektronikus levelében e forgalmazó arról tájékoztatta a fogyasztóvédelmi hatóságot, hogy több héttel korábban, miután tájékoztatták őt a szóban forgó termékek élelmiszerekhez való hasonlóságáról, azokat eltávolította az említett honlapról. Azt is jelezte, hogy valamennyi termék utalást tartalmazott a kozmetikai termékek bejelentő portáljára *(Cosmetic product notification portal)*, valamennyi terméket bejegyezték az Unióban, és azok olyan címkével voltak ellátva, amely felhívta a figyelmet arra, hogy azokat nem szabad szájba venni vagy lenyelni. Végül benyújtotta a fogyasztóvédelmi hatóságnak a kért iratokat.

15 A szóban forgó termékeknek az 1223/2009 rendelet, valamint a termékbiztonságról szóló törvény követelményeinek való megfelelősége vizsgálata és a vizsgálati jelentés alapján a fogyasztóvédelmi hatóság 2018. augusztus 29-én határozatokat hozott, amelyekben megállapította, hogy e termékek nem felelnek meg az 1223/2009 rendelet 3. cikkének a) pontjában és 20. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, mivel az említett termékek a megjelenésüket, az illatukat, a formájukat és méretüket illetően élelmiszereket utánoznak, és mivel nem olyan a

kinézetük, mint azoknak a termékeknek, amelyek közé valójában tartoznak, veszélyeztetik a fogyasztók, különösen a gyermekek és az idősek biztonságát vagy egészségét. E határozatokkal a fogyasztóvédelmi hatóság egyrészt megtiltotta a szóban forgó termékek forgalomba hozatalát, másrészt kötelezte az érintett forgalmazót arra, hogy vonja ki a termékeket a forgalomból, értesítse a fogyasztókat az azokkal kapcsolatos kockázatokról, tájékoztassa őket arról a lehetőségről, hogy az említett termékeket vissza lehet vinni az eladóhoz, és adjon tájékoztatást a követendő eljárásról.

16 A Vilniaus apygardos administracinis teismas (vilniusi megyei közigazgatási bíróság, Litvánia) részben helyt adott a Get Fresh Cosmetics keresetének, és hatályon kívül helyezte az említett határozatokat, kötelezve a fogyasztóvédelmi hatóságot, hogy vizsgálja meg újra a szóban forgó termékek 1223/2009 rendelet 3. cikkének a) pontjában foglalt követelménynek való megfelelőségét.

17 A kérdést előterjesztő bíróság, amelyhez az említett hivatal fellebbezést nyújtott be, hatályon kívül helyezte ezt az ítéletet, és az ügyet visszautalta a Vilniaus apygardos administracinis teismas (vilniusi megyei közigazgatási bíróság) elé. Ez utóbbi elutasította a Get Fresh Cosmetics keresetét, amely ezen ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, többek között azzal az indokkal, hogy a Vilniaus apygardos administracinis teismas (vilniusi megyei közigazgatási bíróság) tévesen alkalmazta a jogot a 87/357 irányelv 1. cikkének értelmezése során.

18 A GET Fresh Cosmetics azt állítja, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése előírja annak bizonyítását, hogy a szóban forgó termékek olyan termékek, amelyek nem minősülnek élelmiszernek, de a formájuk, illatuk, színük, kinézetük, csomagolásuk, címkézésük, mennyiségük vagy méretük miatt számítani lehet arra, hogy a fogyasztók, különösen a gyermekek, összetévesztik azokat az élelmiszerekkel, és emiatt azokat a szájukba vehetik, szopogathatják vagy lenyelhetik, miközben ez olyan veszélyeket hordoz magában, mint a fulladás, mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása.

19 Ebben az összefüggésben előadja, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság nem elégedhetett volna meg azzal, hogy pusztán megállapítja, hogy a szóban forgó termékek összetéveszthetők az élelmiszerekkel, hanem bizonyítania kellett volna az ezen összetéveszthetőségből eredő veszélyességet is. Úgy véli, hogy e célból a fogyasztóvédelmi hatóságnak laboratóriumi teszteket és vizsgálatokat kellett volna végeznie annak meghatározása érdekében, hogy a szóban forgó termékek összetörhetők-e, és hogy azok szájba vétel, szopogatás vagy lenyelés esetén mérgezésveszéllyel járnak-e.

20 A fogyasztóvédelmi hatóság arra hivatkozik, hogy mivel a kozmetikai termékeket nem fogyasztásra szánják, egy ilyen, élelmiszernek nem minősülő termék és egyes élelmiszerek között fennálló hasonlóság, amelyből az következik, hogy számítani lehet arra, hogy a kozmetikai terméket szájba veszik, elegendő annak vélelmezéséhez, hogy e termék veszélyeket hordoz a fogyasztók egészségére nézve.

21 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az 1223/2009 rendeletnek és a 87/357 irányelvnek az azok elfogadásához vezető előkészítő munkálatok által megvilágított értelmezéséből az következik, hogy egy kozmetikai termék és egy élelmiszer közötti hasonlóság olyan tényező, amely *ipso facto* veszélyt jelent a fogyasztók, különösen a gyermekek egészségére vagy biztonságára nézve, még ha csak potenciálisan is.

22 E tekintetben megjegyzi, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése úgy határozza meg ezen irányelv hatályát, hogy az a potenciális veszélyekre is alkalmazandó. Ennek kapcsán kétségei vannak afelől, hogy szükség van-e azt illetően bizonyíték szolgáltatására, hogy az e rendelkezésben említett termékek valóban veszélyt jelentenek-e. Mindenesetre, amennyiben az említett rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy az egészséget vagy a biztonságot érintő veszélyt objektív és alátámasztott adatokkal kell igazolni, a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy kinek kell a bizonyítási terhet viselnie.

23 Ennek alapján a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy az 1223/2009 rendelet értelmében a felelős személynek biztosítania kell a kozmetikai termékek 87/357 irányelvnek való megfelelőségét, mielőtt e termékeket forgalomba hozza, és többek között rendelkeznie kell az e megfelelőséget alátámasztó adatokkal.

24 E körülmények alapján a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a másnak látszó, és ezáltal a fogyasztók egészségét vagy biztonságát veszélyeztető termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1987. június 25-i 87/357/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (2) bekezdését, hogy az úgy határozza meg az e cikk (1) bekezdése alá tartozó termékeket, hogy azokat, bár nem élelmiszerek, formájuk, illatuk, színük, megjelenésük, csomagolásuk, címkézésük, kiterjedésük vagy méretük alapján a fogyasztók, különösen a gyermekek, összetéveszthetik élelmiszerekkel, és ezért azokat szájukba veszik, szopogatják vagy lenyelik, ami veszéllyel járhat, mivel objektív és alátámasztott adatok bizonyítják, hogy ez többek között fulladást, mérgezést vagy az emésztőtraktus átfúródását, illetve elzáródását okozza?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén a felülvizsgálatot végző illetékes nemzeti hatóságot terheli-e a bizonyítási teher?”

## Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

### *Az első kérdésről*

25 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy objektív és alátámasztott adatokkal kell bizonyítani azt, hogy az a tény, hogy az olyan termékeket, amelyek nem minősülnek élelmiszereknek, de a formájuk, illatuk, színük, kinézetük, csomagolásuk, címkézésük, mennyiségük vagy méretük miatt számítani lehet arra, hogy azokat a fogyasztók, különösen a gyermekek összetévesztik az élelmiszerekkel, és emiatt azokat szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik, olyan veszélyekkel járhat, mint a fulladás, mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása.

26 A jelen ügyben az előterjesztő bíróság főként azt a kérdést szeretné tisztázni, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése vélelmet állított-e fel az élelmiszerek külső megjelenésével rendelkező termékek veszélyességére vonatkozóan, vagy pedig az ilyen termékek veszélyességét objektív és alátámasztott adatokkal kell igazolni.

27 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az irányelvet azokra a termékekre kell alkalmazni, amelyek azáltal, hogy másnak látszanak, veszélyeztetik a fogyasztók egészségét vagy biztonságát.

28 Azt is hangsúlyozni kell, hogy az említett rendelkezés (2) bekezdésének megfelelően azok a termékek, amelyek másnak látszanak, mint amik, illetve amelyek a fogyasztók biztonságát vagy egészségét fenyegetik, éppen azok a termékek, amelyeknek – bár nem élelmiszerek – olyan a formájuk, illatuk, színük, kinézetük, kiszerelésük, címkézésük, mennyiségük vagy méretük, hogy számítani lehet arra, hogy a fogyasztók, különösen a gyermekek, azokat összetéveszthetik az élelmiszerekkel, és emiatt azokat szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik, miközben ez olyan veszélyekkel járhat, mint a fulladás, mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása.

29 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy e rendelkezések szövegében semmi nem utal arra, hogy azok az olyan termékek veszélyességét illetően, amelyek másnak látszanak, mint amik valójában, vélelmét állítanának fel, vagy kötelezné az illetékes nemzeti hatóságokat arra, hogy objektív és alátámasztott adatokkal bizonyítsák, hogy az ilyen termékek szájba vétele, szopogatása vagy lenyelése a fulladás, a mérgezés, az emésztőtraktus átfúródásának vagy elzáródásának veszélyével járhat.

30 A 87/357 irányelv 1. cikke ugyanis nem állít fel közvetlen ok-okozati összefüggést azon körülmény között, hogy valamely terméknek nem olyan a kinézete, mint általában azon termékeké, amelyek közé tartozik, és azon körülmény között, hogy az veszélyezteti a fogyasztók biztonságát vagy egészségét, hanem csupán annak előírására szorítkozik, hogy valamely termék a 87/357 irányelvben említett forgalmazásra, behozatalra, gyártásra vagy kivitelre vonatkozó tilalom hatálya alá tartozik, ha négy együttes feltétel teljesül.

31 Először is, a terméknek olyan, élelmiszernek nem minősülő terméknek kell lennie, amelynek a formája, illata, színe, megjelenése, kiszerelése, címkézése, mennyisége vagy mérete valamely élelmiszerre jellemző.

32 Másodszor, az előző pontban említett jellemzőknek olyanoknak kell lenniük, hogy azok alapján számítani lehet arra, hogy a fogyasztók, különösen a gyermekek összekeverik a terméket valamely élelmiszerrel.

33 Harmadszor, számítani lehet arra, hogy a fogyasztók emiatt e terméket szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik.

34 Negyedszer, az a tény, hogy e terméket szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik, olyan veszélyt hordoz magában, mint a fulladás, a mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása.

35 Másodszor, meg kell állapítani, hogy a 87/357 irányelv nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely vélelmet állítana fel azon termékek veszélyességére vonatkozóan, amelyek másnak látszanak, mint amik, sem ilyen veszélyre vonatkozó vélelmet az ilyen termékek szájba vétele, szopogatása vagy lenyelése esetére, az uniós jogalkotó azonban ez utóbbi feltétel kapcsán megköveteli, hogy az ilyen veszélyt mindig esetileg értékeljék.

36 Ezenkívül a 87/357 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének akként történő értelmezése, hogy az ilyen vélelmet vezet be, az ilyen termékek forgalmazásának *de facto* megtiltását jelentené.

37 Márpedig a 87/357 irányelvnek nem célja, hogy főszabályként betiltsa az összes olyan termék forgalmazását, amely nem minősül élelmiszernek, de összetéveszthető valamely élelmiszerrel.

38 Ezen irányelv második–ötödik preambulumbekezdéséből ugyanis az következik, hogy az irányelvet azzal a céllal fogadták el, hogy megszüntessék az áruk szabad mozgásának az egyes olyan termékekre vonatkozó nemzeti rendelkezésekből eredő akadályait, amelyek mivel másnak látszanak, mint amik, veszélyeztetik a fogyasztók biztonságát vagy egészségét, biztosítva ugyanakkor a fogyasztók egészségét és biztonságát, és garantálva azt, hogy a fogyasztók a különböző tagállamokban azonos szintű védelemben részesüljenek.

39 Harmadszor, a 87/357 irányelv 1. cikkéből és különösen a jelen ítélet 31–34. pontjában említett négy feltételből az következik, hogy – amint azt az Európai Bizottság előadja – ez az irányelv számtalan olyan különféle termékre alkalmazandó, amely bizonyos jellemzőkkel rendelkezik, és amely tekintetében esetről esetre és az egyes tagállamoknak kell meghatározniuk, hogy magában hordozhatja-e az említett irányelvben említett veszélyeket.

40 Így a 87/357 irányelv azt feltételezi, hogy az illetékes nemzeti hatóságok minden egyes esetben értékelik, hogy az ezen irányelv 1. cikkében felsorolt feltételek fennállnak-e, és igazolják-e az említett irányelv 2. cikkén alapuló, valamely termék betiltására vonatkozó határozat elfogadását, annak érdekében, hogy az közigazgatási vagy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhesse.

41 E célból, abban az esetben, ha a szóban forgó termék valamely élelmiszer kinézetével vagy illatával rendelkezik, nemcsak annak valószínűségét kell értékelniük, hogy azt a fogyasztók valamely élelmiszerrel összetéveszthetik-e, és emiatt szájba vehetik, szopogathatják vagy lenyelhetik, hanem az ezzel járó veszélyeket is.

42 Ezen értékelésnek egyrészt az érintett termékek objektív jellemzőin kell alapulnia. Így egy olyan terméket, amely csak nagyjából rendelkezik valamely élelmiszer kinézetével vagy illatával, valószínűleg nem fognak összetéveszteni ezzel az élelmiszerrel. Az ilyen jellemzőknek és különösen valamely élelmiszernek nem minősülő termék összetételének – amelyeket adott esetben az említett terméket forgalmazó személynek kell szolgáltatnia – szintén annak meghatározására kell szolgálnia, hogy az ilyen termék szájba vétele, szopogatása vagy lenyelése olyan veszélyeket hordozhat-e magában, mint például a fulladás, a mérgezés vagy az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása.

43 Az említett értékelésnek másrészt figyelembe kell vennie az élelmiszerek külső megjelenésével rendelkező termékekkel szembesülő személyek és fogyasztók különféle kategóriáira – így különösen a gyermekekre – jellemző sérülékenységet, amint az magából a 87/357 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének szövegéből kitűnik.

44 Negyedszer, bár ennek az értékelésnek a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított négy feltételre kell vonatkoznia, sem e rendelkezés, sem ezen irányelv valamely más rendelkezése nem követeli meg, hogy az illetékes nemzeti hatóságok objektív és alátámasztott adatokkal bizonyítsák, hogy a fogyasztók össze fogják téveszteni a termékeket az élelmiszerekkel, illetve hogy a fulladás, a mérgezés, az emésztőtraktus átfúródásának vagy elzáródásának veszélye bizonyított.

45 E rendelkezés szövegéből ugyanis az következik, hogy elegendő, ha az érintett termék szájba vétele, szopogatása vagy lenyelése ilyen veszélyekkel járhat. Egyébként az említett veszélyek teljes bizonyossággal való bekövetkezésének bizonyítására vonatkozó követelmény előírása ellentétes

lenne az emberi egészség és a fogyasztók védelmének a 87/357 irányelv által követett fő célkitűzésével, és nem biztosítana megfelelő egyensúlyt e követelmény és az áruk szabad mozgásának elve között, amely célkitűzésre ezen irányelv szintén irányul, amint az a második–ötödik preambulumbekezdéséből is kiderül.

46 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 87/357 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem szükséges objektív és alátámasztott adatokkal bizonyítani azt, hogy az a tény, hogy az olyan termékeket, amelyek nem minősülnek élelmiszereknek, de a formájuk, illatuk, színük, kinézetük, csomagolásuk, címkézésük, mennyiségük vagy méretük miatt számítani lehet arra, hogy azokat a fogyasztók, különösen a gyermekek összetévesztik az élelmiszerekkel, és emiatt azokat szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik, olyan veszélyekkel járhat, mint a fulladás, mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása. Mindazonáltal az illetékes nemzeti hatóságoknak esetről esetre kell értékelniük, hogy valamely termék esetében fennállnak-e az e rendelkezésben felsorolt feltételek, és igazolniuk kell, hogy ez az eset áll fenn.

### *A második kérdésről*

47 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

## A költségekről

48 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

**A másnak látszó, és ezáltal a fogyasztók egészségét vagy biztonságát veszélyeztető termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1987. június 25-i 87/357/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem szükséges objektív és alátámasztott adatokkal bizonyítani azt, hogy az a tény, hogy az olyan termékeket, amelyek nem minősülnek élelmiszereknek, de a formájuk, illatuk, színük, kinézetük, csomagolásuk, címkézésük, mennyiségük vagy méretük miatt számítani lehet arra, hogy azokat a fogyasztók, különösen a gyermekek összetévesztik az élelmiszerekkel, és emiatt azokat szájba veszik, szopogatják vagy lenyelik, olyan veszélyekkel járhat, mint a fulladás, mérgezés, az emésztőtraktus átfúródása vagy elzáródása. Mindazonáltal az illetékes nemzeti hatóságoknak esetről esetre kell értékelniük, hogy valamely termék esetében fennállnak-e az e rendelkezésben felsorolt feltételek, és igazolniuk kell, hogy ez az eset áll fenn.**

Aláírások